

**Mittetulundusühingu Saarte Kalandus
uue rahastusperioodi (2023 – 2027) arengustrateegia avaliku arutelu/
kaasamiskoosoleku**

PROTOKOLL

Koosoleku aeg ja koht: 15. 06. 2023. a Kuressaare, Nasva klubi (Sõrve mnt 53, Nasva alevik, Saaremaa vald).

Koosoleku algus: kl 14.40

Koosoleku lõpp: kl 15.10

Teade kaasamiskoosoleku kohta ilmus 16. 05. 2023. a Saarte Hääle numbris

Koosolekul osales 15 inimest (osalejate registreerimisleht on lisatud protokollile).

Koosolekut juhatas: Heino Vipp

Koosolekut protokollis: Hille Tänak- Helde

PÄEVAKORD

1. Ettepanekute tegemine arengustrateegiasse lisatavate sadamate osas.
2. Kutselise rannakalanduse hetkeseis Saare maakonnas.

1. Ettepanekute tegemine arengustrateegiasse lisatavate sadamate osas.

KUULATI Heino Vipp

Kokkuvõtte sõnavõtust

Uue rahastusperioodi meetme eelnõu saime kätte 02. juunil, tegemist on AK märkega dokumendiga ja selle jagamine avalikkusega ei ole hetkel võimalik. 12. juunil olid kõigi kalanduspiirkondade esindajad koos Pärnus, kus töötati uue määruse eelnõu läbi ja tehti omapoolsed märkused ja ettepanekud, mis esitatakse Regionaalministeeriumile. Praegu on määruse eelnõu EL komisjonis ja loodetavasti jõuab EISI juuli kuus. Ministeeriumiga loodame määruse üle arutleda peale jaanipäeva. Strateegia loodame ära kinnitada sügisel, hiljemalt aasta lõpus. Jooksva aasta Taotlusvooru enne 2024 a kevad- suve tõenäoliselt ei toimu. Eelmisel koosolekul tutvustasime meetme tegevussuundi ja toetuse määrasid.

Mitmekesistamise tegevussuuna osas teeme ettepaneku muuta 50% toetuse määr 80% kuna EL (määrus nr 2021/ 1139 artikkel 41 lg 2 lisa 3 rida nr 7) poolt on lubatud kuni 100% 21. novembril 2022. a saadetud e- kirjaga palusime teil esimest korda teha ettepanekuid strateegiasse lisatavate sadamate osas ja saata sadamasse planeeritavate investeeringute kirjeldus. Sadama esindajate poolt saadeti üheksa sadama andmed:

1. Nasva jõesadam – ettepaneku tegija Kaido Kannik- Nasva sadama peahoone renoveerime.
2. Kaunispe sadam- ettepaneku tegija Kairi Saar - sadama kaiotsa ehitus/ renoveerimine koos väikelaevade kai ja väikepaadi veeskamise võimalusega.
3. Saaremaa Vallavalitsuse ettepanekud:
 - 3.1. Kuressaare Sadam - ujuvkaide rekonstrueerimine (täiendavad käigupoomid), jahtide kinnitamise parandamine- 100 000 €.
 - 3.2. Kuressaare Sadam – abihoone remont ja prügimaja laiendus - 60 000 €.
 - 3.3.. Kungla sadam- teede ja platside ehitus, mustkate sadama territooriumil – 70 000 €.
 - 3.4. Soela sadam- muuli laiendus ja remont 100 000 €.
 - 3.5. Rannaugu sadam- elektri, veevärgi rekonstrueerimine, detailplaneeringu algatamine- 60 000 €.
4. Kaavi kalasadam – ettepaneku tegija Kaido Sadam - kaitsemuuli rajamine - sadamas on väljasõit taksitatud, tormid kannavad sadama faarvaatri merepoolse otsa liiva täis, mistõttu faarvaater muutub madalaks. Sildumiskai rajamine. Paadikuuri rajamine.

Käesoleva aasta 16. mail saadetud e- kirjaga palusime sadamapidajatel täita küsimustiku sadama lossimiste, planeeritavate investeeringute, nende orienteeruva maksumuse ja juba tehtud investeeringute kirjelduse kohta. Tagasisidet saime kaheksa sadama osas üks neist ei olnud Sadamaregistris:

1. MTÜ Muratsi Kalur – prognoositav investeeringuvajadus 250 000 €. investeeringutega on planeeritud sadamahoone sisetööd ja sisustamine. Akvatooriumi süvendus ning statsionaarse kai ehitus, mis annab juurde lisaks 6 – 8 kohta, kus olemas kala lossimiseks paremad tingimused ja mõrdade väljatoomiseks vajalikud seadmed.
2. Taaliku sadam – 350 000 €. Sadama kai ehituse II etapp, slipi ehitus, väikelaevade ujuvkai, võrkpalli väljak.
3. Kungla sadam – prognoositavat maksumust ei osata hetkel hinnata. Faarvaatri süvendamine ja ujuvkai puitosa renoveerimine.
4. Soela sadam – 120 000 €. Kaitsemuulide väliskülgede kindlustamine, põhjamuuli otsa parandus. Paatide hoiuruumi küttesüsteem ja soojustus. Sadamakapteni ruumi sisetööd. Olmeruumide sisetööd.
5. Abaja sadam – 800 000 €. Faarvaatri puhastamine, paadikohtade arvu suurendamine, sadama abihoone, sadama peahoone. Virgestusala laiendamine. Parkimisala laiendamine. Rannaala parendamine.

6. Turja sadam – 335 000 €. Olemasoleva paadi-, mõrrakuuri rekonstrueerimine aastaringseks kasutamiseks. Keskkonnasäästlike (taastuvenergia) lahenduste kasutuselevõtmine. Päikesepaneelide paigaldus olemasolevate hoonete katustele.
7. Kaunispe sadam – 1 800 000 €. Väikepaadi kai, suurematele alustele mõeldud kai otsa lõpetamine, kalaturismi edendamine.
8. Kirderanna paadisadam – Sadamakraavi puhastus, suudmeava süvendamine. Kai ääres olevate betoonplokkide uuendamine (praegused on vajunud ning aja jooksul deformeerunud). Võimalusel muuli ehitamine, mis kaitseks sadamaala ning hajutaks liiva kogunemist sadamakraavi suudmesse (ei ole Sadamaregistris).

Esitatud andmete alusel saame hakata analüüsima, mil moel planeeritavad investeeringud aitavad kaasa kalanduse arengule piirkonnas jms. Määruses on hetkel väga määravaks sadamate hindamise kriteeriumiks lossimiste arv, meie maakonnas on see hüljeste poolt tekitatud kahju tõttu jäänud väga madalaks. Tahame määrusesse sisse viia piirkonna eripära arvesse võtva kriteeriumi. Ei saa ju üheselt võrrelda Peipsi, Võrtsjärve ja Saaremaa kalanduspiirkondi, kus kalad, kogused ja püügiviisid on erinevad. Veel üks asi, mille osas soovime teha määruses täiendust on see, et toetust saaksid ka sisemaa kalakasvatused, sest meie piirkonnale on iseloomulik tugev ja arenemisvõimeline sisemaa kalakasvatus. Merekalakasvatustele on sisse viidud eraldi toetusmeetmed aga sisemaa kalakasvatused sealt toetust küsida ei saa, samuti ei ole praegu määruse järgi neil õigust toetust saada ka rannameetme määrusest.

Sõna võtsid

Sõnavõtjaid ei olnud

2. Kutselise rannakalanduse hetkeseis Saare maakonnas.

Ühingu kalanduspoliitilisteks tegevusteks on olnud hüljeste ja kormoranide ohjamise meetmete väljatöötamises osalemine, jätkuvalt on aktuaalne ka Eesti mereala planeeringuga seotud teema. Kormoranide ohjamise osas on mõningasi positiivseid edasiminekuks. Keskkonnaministeeriumi poolt anti luba kormoranide munade õlitamiseks. Ka meil oli lubatud õlitamine n.n. Kreeka laeva vrakil, kus oli 47 pesitsuspaari ja õlitada lubati 19. pesa munad. Kahjuks meil õlitamine ei õnnestunud kuna vrakile ronimine oli eluohtlik.

Läinud aasta üheks kriitilisemaks hetkeks oli vastu seismine Keskkonnaministeeriumi poolt algatatud VV määruse „Kutselise kalapüügi võimalused ja kalapüügiõiguse tasumäärad 2023. a“ eelnõule, mis saadeti Eelnõude infosüsteemi 16. 09. 2022. a kooskõlastusringile. Määruse eelnõuga taheti vähendada püügivõimalusi kõikidel rannakaluritel 15%. Vähendamine ei puudutanud ainult kastmõrdu vaid ka teisi püügivahendeid. Kalanduspiirkondade esindajad püügivõimaluste vähendamisega nõus ei olnud ja seda punkti seekord veel ei rakendatud aga „laualt maas“ see teema kindlasti veel ei ole. Kui on rasked rikkumised kalapüügil, võetakse ära 10 % ajaloolisest püügiõigusest. Lõpuks saime

sellise lahenduse, et kui on kaks rasket rikkumist võetakse püügiõigus ära kaheks aastaks ja pärast saab selle tagasi.

Ajaloolist püügiõigust ära võtta ei saa, sest tal on omandi tunnused aga võidakse teha nii, et püüda tohib ainult mingi % ulatuses kogu püügivahendite mahust.

Meie ühingu eestvedamisel korraldati ka 31. 10. 2022. a Eesi kalanduspiirkondade ja keskkonnaministri M. Kallase kohtumine, kus taas arutati 2023. a kutselise kalapüügi võimaluste määramise eelnõu teemadel. Samuti räägiti hüljeste ja kormoranide poolt tekitatud kahjustest kalavarudele ja kaluritele. Rootsi ja Soome teadlaste poolt läbi viidud uuringute kohaselt hävitavad hülged ja kormoranid 10-12 korda rohkem kalavarusid kui rannakalurid ja Keskkonnaministeeriumi poolt planeeritav rannakalanduse püügivõimaluste vähendamine on äärmiselt kohatu ja kalavarude jätkusuutliku majandamise seisukohalt olematu mõjuga. Tegeleda tuleb peamise probleemiga, mis ohustab meie rannikumere kalavarusid ja selleks probleemiks on hülged ja kormoranid, mitte rannakalurid. Nüüd on ka Eesti kalateadlased jõudnud lõpuks avalikult väljaöeldud seisukohale, et hallhüljest majandatakse Läänemeres valesi ja populatsioon on üle kasvanud. Kõige suurema osa rannakaladest võtab hüljes ja kormoran. Teadlased on nüüd välja toonud, et 24 - 25 tonni söövad ära hülged ja kormoranid, rannakalurid püüavad 10-15 tonni. Saatsin hiljuti teile ka Markus Vetemaa artikli kus hüljeste teemat kajastati. Osooni saates Markus Vetemaa ütles, et 20 aastat on hüljeste osas hämatud ja nüüd on tagajärgedega väga raske võidelda.

Oleme saanud ka kompromissi Väikese Väina kaluritele planeeritud püügipiirangute osas, kus taheti teha püügipiirangud seoses siia populatsiooni kaitsmisega. Tulu siiapüügist on Väikeses Väinas marginaalne aga ära oleks kadunud võimalus ahvenapüügist tulu saada.

2024. a tuleb uus muudatus seoses „Kalapüügiga seonduvate andmete esitamise korraga“. Kõik andmed tuleb esitada elektroonselt ehk nutiseadmega. Merel tuleb teada anda koheselt kui oled püünised merre lasknud. PERK rakendusel on peal GPS seade aga kuna see võib anda eksitavaid andmeid, siis peab kaasas olema veel üks GPS seade. Püüame sesita selle eest, et peab jääma võimalus andmete esitamiseks paber kandjal, kõige hullem variant poleks ka see kui andmed saaks esitada kohe peale püügilt tulekut.

Sõna võtsid

Sõnavõtjaid ei olnud

Koosoleku juhataja: Heino Vipp

Koosoleku protokollija: Hille Tānak- Helde

SAARTE
KALANDUS

MTÜ Saarte Kalandus uue rahastusperioodi 2023 – 2027+ arengustrateegia koostamise
avalik kaasamiskoosolek

15. 06. 2023. a Nasva klubis

Registreerimisleht

Jrk	Nimi	Organisatsioon/ tegevusala	Tel/ e-post	Allkiri
1	AAVO LONKS	FIE	5202277	✓
2	Jumino Koppel	ÕÜ Sõrve Järven	56896412	Koppel
3	MADIS VIPP	Ule-Haaga telu õü	5946366	✓
4	Ullart Lään	FIE	5053025	✓
5	Myati Sago	FIE	5646225	✓
6	Silja Saar	Koogukohus liiga	55489440	✓
7	MARTIN KAUS	KPADI ELEKTRON	5186123	✓
8	KAIDO TÄT	FIE	5084464	✓
9	Vello Salang	FIE	5116751	✓
11	Rein Käär	FIE	5209920	✓
12	Robert Helk	õü	58564210	✓
13	Kait Vooja	Saarmas V.V.	5253218	✓
14	Maonis Pri	FIE	5201364	✓
15	Stille Tõnch-Juul	MTÜ Soor Le Kolonah	5301 3323	✓
16				
17				
18				
19				